

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΟΥ

Πάντ' ανοιχτά, πάντ' ἀγρυπνα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου
Σολωμός

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου, χαρίσματα θεϊκά,
Ὅλανοιγμένα νοιώθω δυὸ μάτια μυστικά.

Δὲν τὰ φωτίζει ὁ ἥλιος ποῦ λάμπει γιὰ τὴ γῆ
Καὶ παίρνουν φῶς ἀπ' ἄλλη πιὸ καθαρὴ πηγὴ.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου, ποῦ πάθνη ταπεινά
Δὲν ἔχουν τόπο, νοιώθω δυὸ μάτια φωτεινά.

Καὶ βλέπω τὰ κρυμμένα τ' ἀθώρητα θωροῶ,
Τὸν ἄνθρωπο, τὴν πλάσι, τ' ἀστέρια, τὸν καιροῦ.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου κ' ἐκεῖ ποῦ δὲ μπορεῖς
Ποτέ σου νάμπης—νοιώθω δυὸ μάτια ὀλνημερίς.

Χεροπιαστὰ ξανοίγω τὰ πλάσματα τοῦ νοῦ
Κ' ἐπάνω μου σκυμμένους ἀγγέλους τ' οὐρανοῦ.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου, τὰ μαῦρα — μὴ σκιαχτῆς.—
Ὅλανοιγμένα νοιώθω δυὸ μάτια ὀλονυχτίς.

Καὶ χώρα ξαντικρούζω μ' ἀσύγκριτα ἐμμορφιά,
Μακρὰ ἀπ' τὴν τροικυμία κ' ἀπὸ τὴ συγνεφιά.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου τὰ πλέον μυστικά
Ὅλανοιγμένα νοιώθω δυὸ μάτια ἀρμονικά.

Κι' ὅλο μ' ἐκεῖνα βλέπω μιὰ λύρα μαγική...
Ἔμμε! τὰ δάχτυλά μου δὲ φτάνουν ὡς ἐκεῖ.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου, ποῦ πάθνη ταπεινά
Δὲν ἔχουν τόπο, βρίσκω δυὸ μάτια φωτεινά.

Καὶ βλέπω ἀγάλια ἀγάλια μπροστὰ μου νὰ περῶ
Ὁ κόσμος τῶν ὄνειρων μὲ τὰ χρυσὰ φτερά.

Στὰ βάθνη τῆς ψυχῆς μου δυὸ μάτια μυστικά
Τὰ νοιώθω ὀλανοιγμένα, χαρίσματα θεϊκά.

Διαβάζω 'ε τὸ βιβλίον τῆς φύσεως τὸ τρανὸν
Κάθε σβυστὸ ψυφίον καὶ νόημα σκοτεινόν.

Στὰ βάθην τῆς ψυχῆς μου, 'ε τὰ βάθην τὰ ἱερὰ,
Ὅταν οἰγμένα νοιώθω διὸ μάτια λαμπερά.

Τὰ περασμένα ἐμπρὸς μου διαβαίνουνε ξανά,
Καὶ δέχοντ' ἄλλο σχῆμα καὶ φῶς τὰ τωρινά.

Στὰ βάθην τῆς ψυχῆς μου τ' ἀμόλυντα γλυκὰ
Γλυκὰ ἀνοιγμένα νοιώθω διὸ μάτια μυστικά.

Καὶ δείχνεται τὸ μέλλον ἀκόμα τὸ κρυφτό
Στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου 'ὄσον ἀστραπὴ κα' αὐτό.

Ἐκεῖ ποῦ ἡ σιάλα ἡ Ἔγνοια δὲν πάει, δὲν ἀλυχτᾷ,
Μέσ' 'ε τὴν ψυχὴ μου κρύβω διὸ μάτια ὀλανοιχτά.

Μιά μέρα τᾶλλα μάτια, ποῦ εἶνε ἀπὸ γῆ πλαστά,
Θὰ λυώσουν μέσ' 'ε τὸ μνῆμα μὲ τὸ κορμὶ κλειστά.

Στὰ βάθην τῆς ψυχῆς μου ποῦ πάθην κοσμικά,
Δὲν ἔχουν τόπο, νοιώθω διὸ μάτια μυστικά.

Ἐτοῦτα δὲ θὰ κλείσουν ποτέ, δὲ θὰ χαθοῦν,
Ἐλευθέρα μιὰ μέρα γοργὰ θὰ φτερωθοῦν.

Τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου, τὰ μάτια τὰ θεϊκά,
Ποῦ μέσα μου ἀνοιγμένα τὰ νοιώθω μυστικά.

Ψυλότερ' ἀπ' τ' ἀστέρια, 'ε τὸν ἑβδόμο οὐρανόν,
Θὲ ν' ἀνταμώσουν πάλι τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΣΑΔΟΒΑΣ

Κεφάλαιον ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τοῦ Ἑρρίκου Σούβελ «Ἡ γένεσις τῆς Γερμανικῆς
Αὐτοκρατορίας» μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ

ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΞΩΝΙΑΣ ΜΑΪΝΙΓΓΕΝ

[Συνέχεια ἐξέ σελ. 17]

Τὸ ὅτι τὰ τοιαῦτα προπαρεσκευάζοντο ἐν τῷ
αὐστριακῷ στρατοπέδῳ καὶ ὅτι ἡ αὐτοκρατορικῆς
στρατῆς δὲν εἶχεν ὑποχωρήσει εἰσέτι πέραν τοῦ
Ἄλβειος, τοῦτο ἔγινε γνωστὸν μετὰ μεσημβριάν
καὶ διαρκούσης τῆς ἑσπέρας ἐν Κήμενστέ, τῷ
στρατηγείῳ τοῦ Πρίγκηπος Φρειδερίκου Καρόλου.
Τολμηροὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἰππικοῦ εἶχον κατορ-
θῶσαι νὰ πλησιάσωσι τὰς αὐστριακὰς θέσεις εἰς
διάφορα σημεία δὲν εἶχον μὲν ἐπισκοπήσει τὸ
πᾶν, ἀλλ' εἶχον ἐξερευνήσει μετὰ θετικότητος
τὴν παρουσίαν Σωμάτων τινῶν μεταξὺ τῆς Βί-
στριτς καὶ τοῦ Ἄλβειος. Ἐνῶ οἱ ἐν Κέινιγκριτς

λοιπὸν ὑπελόγιζον τοὺς κινδύνους, οὗς ἡ ἀντίπα-
λος ἡδύνατο νὰ παρασκευάσῃ κατὰ τῆς θέσεώς
των, οἱ ἐν Κήμενστέ εἶχαιρον καὶ ἠγάλλοντο ἐπὶ
τῷ ἀκούσματι, ὅτι θὰ ἦτο ἀκόμη δυνατὴν νὰ
ἐλθῶσιν εἰς χεῖρας μετὰ τοῦ ἐχθροῦ πρὸ τῆς
ὑποχωρήσεώς του. Καὶ ἤθελον μὲν νὰ χρηρηγῆ-
σωσιν εἰς τοὺς στρατιώτας μίαν ἡμέραν ἀναπαύ-
σεως μετὰ τὰς ταλαιπωρίας καὶ τοὺς ἀγῶνας
τῆς τελευταίας ἑβδομάδος, τῶρα ἕως ἐκάστη
ἀναβολὴ ἐφαίνετο ἀδύνατος. Τὴν ἐνάτην τῆς
ἑσπέρας ὁ Πρίγκηψ ἐξέδωκε διαταγὴν εἰς πάσας
τὰς μεραρχίας τῆς πρώτης στρατιᾶς καὶ τῆς τοῦ

Ἄλβειος, ἵνα ἐκκινήσωσιν ὀλίγον μετὰ τὸ μεσο-
νύκτιον καὶ νὰ προελάσωσι κατὰ τῆς Βίστριτς,
δηλαδή ἡ μὲν πρώτη στρατιὰ πρὸς τὴν Σάδοβαν,
ἡ δὲ τοῦ Ἄλβειος πρὸς τὸ Νέχανιτς. Συγχρόνως
ἐξαπέστειλε γραφὴν εἰς τὸν ἐν Κέινιγκνὺφ δια-
τρίβοντα Διάδοχον, τῷ ἀνεκοίνωσε τὴν πρόθεσιν
του νὰ ἐπιτεθῆ τὴν ἐπαύριον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου
καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ προχωρήσῃ πρὸς ὑποστή-
ριξιν του μετὰ τῆς Βασιλικῆς Φρουρᾶς ἢ μετὰ
περισσότερων στρατευμάτων κατὰ μῆκος τοῦ
Ἄλβειος εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἀρχη-
γὸς τοῦ Ἐπιτελείου του, Στρατηγὸς φὸν Βοάγ-
Ρέτς, ἔσπευσε μετὰ ταῦτα εἰς Γίτςχιν, ἵνα πα-
ρακαλέσῃ τὴν Α. Μεγαλειότητα ὡς ἀνώτατον
ἀρχιστράτηγον νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς
δι' ὅλα τὰ μέτρα ταῦτα. Κατὰ τὴν ἀφίξιν του
τὴν ἐνδεκάτην τῆς νυκτὸς ὁ Βασιλεὺς ἠτοιμάζετο
νὰ κατακλιθῆ, ἀλλ' ἐδέχθη πάραυτα τὸν στρα-
τηγὸν εἰς ἀκρόασιν, ἔχων δὲ τὸν γεωγραφικὸν
χάρτην ἀνὰ χεῖρας, παρηκολούθησε τὴν ἐκθεσίν
του.

Ἐνεκα τῶν ἐλλειπῶν εἰδήσεων περὶ τῆς δυ-
νάμεως καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ ἐχθροῦ, ὁ Μονάρχης
ἐθεώρησε λίαν ἀμφίβολον τὸ ὅτι ὁ Βένεδεκ ἤθελε
δεχθῆ τὴν μάχην ἐντεῦθεν τοῦ Ἄλβειος καὶ ὅτι
μάλιστα ἐσκόπει νὰ προβῆ ὁ ἴδιος εἰς ἐπιθεσιν.
Διέταξεν ἐν τούτοις νὰ συγκληθῶσιν οἱ στρατη-
γοὶ Μόλτκε, Ρὼν, Τρέσκω καὶ Ἄλβενσλέβεν.
Μετὰ βραχεῖαν καὶ ταχεῖαν συζήτησιν ἐπεκράτη-
σεν ἡ γνώμη, ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἀσή-
μαντον μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, ἂν ὄχι ὀλό-
κληρος ὁ στρατός, πρέπει νὰ εὑρίσκετο ἀκόμη
μεταξὺ τῆς Βίστριτς καὶ τοῦ Ἄλβειος. Τότε καὶ
ὁ Βασιλεὺς ἦτο τῆς γνώμης, ὅτι μία τοιαύτη εὐ-
καιρία πρὸς συγκρότησιν μεγάλης ἀποφασιστικῆς
μάχης δὲν ὄφειλε νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ χρησιμο-
ποιηθῆ. Ἀποβλέπων πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν, δὲν
ἤθελε νὰ περιορισθῆ εἰς τὰ μέτρα τοῦ Φρειδερί-
κου Καρόλου, ἀλλ' ἐξεδήλωσε τὴν ἀπόφασίν του
νὰ προσκληθῆ ὀλόκληρος ἡ στρατιὰ τοῦ Διαδό-
χου πρὸς ἐντελῆ ἐκμετάλλευσιν τῆς θέσεως τῶν
πραγμάτων. Περὶ τὸ μεσονύκτιον αἱ διαταγαὶ
ἦσαν ἐτοιμοὶ καὶ ὁ ἀντισυνταγματάρχης Κόμης
Φινκενστάιν, συνοδευόμενος ὑπ' ἐνὸς ἰπποκόμου
μόνον, ἀνέβη τὸν ἵππον του καὶ ἐξεκίνησεν εἰς
ἄγνωστον χώραν ὑπὸ νυκτερινὸν οὐρανὸν διὰ μαύ-
ρων νεφῶν κεκαλυμμένον, ἵνα φέρῃ τὴν σπου-
δαίαν διαταγὴν πρὸς τὸν ἐν Κέινιγκνὺφ Διάδοχον
εἰς ἀπόστασιν 4 1/2 μιλίων. Καθ' ὅδον ἔπρεπε
νὰ παραδώσῃ εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλακὰς τοῦ 1.
Σώματος ἀνάλογον διαταγὴν διὰ τὸν στρατηγὸν
Βονίν, δι' ἧς οὗτος ὄφειλε νὰ συγκεντρώσῃ ἀμέ-
σως τὸ Σῶμά του, νὰ τὸ παρατάξῃ ἐτοιμον διὰ
τὰ προσταγήματα τοῦ Διαδόχου, κατὰ τὰς περι-
στάσεις δὲ νὰ συμμεθέξῃ καὶ ἐξ ἰδίας προαιρέσε-
ως τῆς παρὰ τὴν Σάδοβαν προβλεπομένης μάχης.

Εἰς δὲ τὸν Διάδοχον ὁ Μόλτκε ἔγραψε τὰ ἐξῆς:

«Κατὰ τὰς εἰδήσεις τὰς διαδιδασθείσας εἰς
»τὴν πρώτην στρατιάν, ὁ ἐχθρὸς εἰς δύναμιν
»τριῶν περίπου Σωμάτων, τὰ ὅποια εἶνε ὅμως
»δυνατὸν νὰ ἐνισχυθῶσι περισσότερον, ὑπερέβη
»τὴν Βίστριτς παρὰ τὴν Σάδοβαν καὶ πρέπει
»λοιπὸν νὰ περιμένωμεν ἐκεῖ αὐριον πολὺ πρῶτ'
»σύγκρουσιν πρὸς τὴν πρώτην στρατιάν. (Ἐπον-
»ται πληροφορίαί περὶ τῶν θέσεων τῆς πρώτης
»στρατιᾶς). Ἡ Α. Β. Ὑψηλότης θὰ εὐαρεστη-
»θῆ νὰ λάβῃ πάραυτα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα
»δυνηθῆ νὰ προχωρήσῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς
»πρώτης στρατιᾶς μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεών της
»κατὰ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς ἐπικειμένης ἐχ-
»θρικής προελάσεως. «Αἱ σήμερον μετὰ μεσημ-
»βρίαν ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις δοθεῖσαι ὁδηγίαι
»δὲν ἔχουσι πλέον κύρος.»

Ἡ διαταγὴ αὕτη, ἡ ἀποφασίζουσα περὶ τοῦ
μέλλοντος τῆς Γερμανίας, εἶχε συντεθῆ πάλιν ἐν-
τελῶς κατὰ τὸ σύνθημα ὕψος τοῦ Μόλτκε: ἔδιδε
μὲν θετικὴν ἐνδειξιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ, ἀλλ'
ἔφινε πλήρη ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν
τῶν μέσων. Ἄπαξ ἔτι ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὸν
τρόπον τοῦ Βένεδεκ ἐδείχθη ἐνταῦθα ὅσον δυνα-
τὸν ὀφθαλμοφανεστέρῃ.

Τὸ ὅτι κατὰ τὰς συζητήσεις ταύτας ὠμί-
λησέ τις περὶ τῶν κινδύνων τοῦ ἐπιχειρήματος,
τοῦτο οὐδεμίαν εἰδήσιν μνημονεύει. Καὶ ἀληθῶς,
οἱ κίνδυνοι οὗτοι δὲν ἦσαν μικροί. Ἡ ὀλικὴ δύ-
ναμις τοῦ Πρωσικοῦ στρατοῦ δὲν ἦτο ἰσχυρο-
τέρα ἀλλ' ὀλίγον κατωτέρα τῆς ἐχθρικής. Ἡ
πρώτη στρατιὰ ἠοίθηται 85,000, ἡ τοῦ Ἄλβειος
39,000, ἡ δὲ δευτέρα στρατιὰ 97,000, ἐν συ-
νολῷ λοιπὸν 221,000 ἀνδρῶν κατὰ 222,000
Αὐστριακῶν καὶ Σαξῶνων. Καὶ οὗτοι μὲν εἶχον
συγκεντρωθῆ ἐπὶ στενοῦ χώρου, ἐκεῖνοι δὲ ἔτεινον
ἀκόμη πρὸς συγκέντρωσιν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς
μάχης ἐξ ἀποστάσεως πολλῶν μιλίων. Αἱ με-
ραρχίαι τοῦ Διαδόχου ἔπρεπε νὰ βαδίσωσιν ἐπὶ
διαφόρων καὶ πανταχοῦ κακῶν ὁδῶν τέσσαρας
ἕως ἐπτὰ ὥρας πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὸν ἐχθρόν.
Πόσον εὐκόλον ἦτο ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις νὰ
ἐπέλθῃ ἀργοπορία! Καὶ ἐν ἐπιχορηγο τοιαύτη,
ποῖος θὰ ἡδύνατο τότε νὰ ἐγγυηθῆ διὰ τὴν ἐκ-
θραίν ἐχθρικής ἐπιθέσεως γινομένης μετὰ δι-
πλασίας σχεδὸν δυνάμεως κατὰ τοῦ Πρίγκηπος
Φρειδερίκου Καρόλου;

Καὶ βεβαίως ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον εἶχον ν' ἀντι-
τάξωσι κατὰ τοῦ τοιοῦτου κινδύνου, ἦτο ἀπο-
κλειστικῶς στοιχεῖον ἀνεπίδεκτον ὑπολογισμοῦ:
ἦτο ἡ ἡ θ ι κ ἡ δύναμις τοῦ πρωσικοῦ στρα-
τοῦ. Ἀλλὰ νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ ταύτης, τοῦτο
ἐπετροπέπετο πλέον παρὰ ποτὲ τὴν στιγμὴν ταύ-
την, καθ' ἂν μεγάλη σειρὰ λαμπρῶν νικῶν εἶχεν
ἀνυψῶσαι εἰς ὑπατον βαθμὸν πάσας τὰς στρα-
τιωτικὰς ἀρετὰς τῶν ἐξόχων τούτων στρατευ-

αυτή φρέσκη, βουνίσια. Μη γάρ κ' οί βιολέτες στά βουνά δέν μοσχοβολούν;—α, όχι, μάτια μου, καμμιά φορά και στην 'Αθήνα μέσα!

Ο Κομνηνός τ' άκουγε αυτά και φυσικά χαμογελοῦσε.

— Αϊ, του λέγε: σούφρεζε, κατεργάρη. Όρίστε, όλα αυτά είναι τύχη. Μά αν σούδ'γη και καμμιά άσχημη, τί θά κάμης;

— Έγώ άσχημη γυναίκα με τέτοια ψυχή δέν είδα ακόμα. Έσύ αν είδες δέν ξέρω. «Οία ή ψυχή τοιάδε και ή μορφή.» Αυτή είναι ή αρχή μου, και πάνω σ' αυτή την αρχή είμαι έτοιμος νά ζήσω ή νά ποθάνω.

Τήν άνοιξι την επεράσανε κι' αυτή ώραία. Τό καλοκαίρι έγεινε πάλιν μεγάλο συμβούλιο μεταξύ τους, νά πάνε ή νά μ'ην πάνε στην πατρίδα. Τά ταξείδια δέν ήτανε δύσκολα τώρα. Η' άπόφασι όμως έμεινε στον Κομνηνό κι' ο Κομνηνός άποράσισε νά μ'η ν πάνε. Τρία καλοκαίρια μελέτη θά πούν ένα χρόνο λιγώτερο στη ξενιτειά.

Ο τρίτος χρόνος επέρασε πειθ σιγαλά, πειθ ανυπόμονα. Ο τέταρτος ακόμα χειρότερα. Ο Ζάνος τώρα επάσχε από ένα είδος ψυχικό πυρετό. Δέν έβλεπε την εύλογημένη ώρα πού θ' άνταμύση τή μικρούλα του. Και πού μικρούλα πειά τώρα! Όλα αυτά τά χρόνια της έγγραφε ένα ήμερολόγιό. Τι δέν της είπε εκεί μέσα! Για νά γράψη κανείς ένα τέτοιο βιβλίο άξίζει ν' άγκυπήση μιαν άγωνιώστο κήρη.

Έφθασε ο τελευταίος μήνας. Έχουσόδεσε ένα τόμο, τó ήμερολόγιό του, κι' άλλον ένα τά γράμμακα της μικρούλας. Η' εξέτασας πήγην περίφημα.

«Σε είδα, του έγγραφε ή μικρούλα, σε είδα σαν έβγαίνες σωστός γιατρός με τó δίπλωμα. Υπεροφανεύθηκα σαν νά μουν από τώρα γυναίκα σου! Πώς εκρατήθηκα και δέν έτρεξα νά σε φιλήσω! Με βάσταζε ή μητέρα μου. Έγώ τώρα πού εξη μήνες κ' εδώ δέν έχω πειά μαθήματα, έτοιμάζα τά—προικιά μου! Τι καλή νησιώτισσα θά σου γείνω!

»Υ.Γ. εφύλαξα ένα δυό μέρες αυτό τó γράμμα για νά σου εκθέσω όλα τά σχέδιά μου. Άποφασίσασμε νά γείνη ή ά ν τ ά μ ω σ ι στην πατρίδα. Νά με γνωρίση πρώτα ή μητέρα σου και νά με δώση έ κ ε ι ν η στην άγκαλιά σου. Έγώ είπα: όχι, πού νά περιμένω πάλι τόσες μέρες! Ο πατέρας και ή μητέρα επέμεναν. Σάν έσυλλογίσθηκα πώς χωρίς εκείνους δέν θά σ' έβλεπα ποτές στη ζωή μου, έσορίζα την καρδιά μου και είπα: ας γείνη κι' αυτό. Τό ξέρω πως θά στενοχωρηθής. Υπομονή, αγάπη μου, κάμε μονάχα γλήγορα και θά μάς εύρης όλους μέσα στί σπίτι σου. Έμεις φεύγουμε άπόψε: τó άλλο βαπόρι φεύγει μεθαύριο. Κότταζε νά μη τó χάσης: καλή άντάμωσι.»

Τό βαπόρι άρχισε στό λιμένα, και ο Ζάνος και Κομνηνός: ήτανε οι πρώτοι πού πηδήσανε στη βάρκα. Ήτανε νύχτα, και πούν νά τó πέρουνε ειδήσι στό χωριό — μιαν ώρα μακριά άπ' τή σκάλα, οι δυό ταξιδιώτες χτηπούσανε την αυλοθυσία της Χαρίσινας. Έπ'ηγε και άνοιξε ή ίδια. Ο Ζάνος μένει άφωνος για μερικες στιγμές μέσα στην άγκαλιά της, κ' έπειτα ρίχνει μιá ματιά γύρω του.

— Πώς άλλαζες, παιδί μου! Άμέ ο Κομνηνός! αϊ, τί κάθασαι; τρέχα νά δης την καυμένη τή μάνα σου. Πάμε όλοι μας. Έκει είναι και ή νύφη και οι συμπεθέροι. Όλο τó χωριό έχει νά κινή μαζί τους.

Ο Ζάνος ανέστανε σαν τ' άκουσε. Ήτανε λοιπόν αλήθει νό εκείνο τó όνειρο. Η' μικρούλα δέν ήτανε παιγνίδι της φαντασίας. Ήλθαν λοιπόν με τó άλλο βαπόρι και τώρα πρέπει νά περουν τή βραδυά στού Γιατρού. Ίσια λοιπόν όλοι στού Γιατρού.

Ο πηγασιμός τους ήτανε ένα νυχτερινό πανηγύρι: τί χασές, τί φωνές, τί γέλια!

Έμπήκανε μέσα στην αυλή, τρέχει ή Βερνίκαινα έξω ν' άγκαλιάση τόν Κομνηνό της, φωνάζει κι' άπ' μέσα τó κελώς όρίσατε ο ΓεροΒερνίκης, πού είχε τώρα ρεμμαιτισμούς και δέν μπορούσε νά σηκωθ'η.

— Άμέ ή Χρυσούλα; λέγει ο Ζάνος.

Δέν επ'ηγε ή γλώσσά του νά πη κανένα άλλο όνομα, και βρωτούσε για τή Χρυσούλα. Σάν νάλεγε: πού είναι αυτές; ή σουσουράδες. Πρέπει νά τρέζκανε νά στολισθούν ή μαργιόλας.

— Έρχονται, έρχονται! Έφώναζε ο γέροΒερνίκης. Και έξαρνα παρουσιάζεται ή Χρυσούλα στό κατώφλιο, κοπέλλα λυγρή και όλόχαρη, νησιώτικη μορφή μ' ευρωπαϊκή χάρι. Αυτή δέν μπορούσε νάνε ή Χρυσούλα: μήπως νάτανε ή «μικρούλα»; ανετρίχισε ο Ζάνος άπ' τή χαρά σαν τó συλλογίσθηκε. Τήν ίδια στιγμή του σφρίζει και ή μάνα μέσα στ' αυτό:

— Αυτή είναι ή νύφη, ή μικρούλα σου!

Ο Ζάνος έτρεξε σαν τρελλός και την καταφίλησε. Έπειτα την βλέπει πάλι στό πρόσωπο, την καλοκυτάζει κρατώντας τó χέρι της, και κει πού γύρευε νά της μιλήση, τυχάει αυτή μιá χουσή αυλισίδα πού είχε στην άσπρο λαιμό της και βγάζει μέσ' άπ' τά στήθια της τó στυρό της μάνας του. Τότε πειά δέν έμεινε καμμιά άμφοβολία. Έκείνη ήτανε, εκείνη, εκείνη! Τήν έβλεπε με δόθανοιχα μάτια και με μισοανοιγμένα χείλη, σαν νά γύρευε νά χορτάση, νά σβύση τή δίψα πού τόν βασάνιζε τώρα τέσσερα χρόνια. Κει έπινε, έπινε τή φρέσκη μορφή της, καθώς πού πίνει διψασμένος ταξιδιώτης τó κρυστάλλό νερό μιás βρύσης στό δρόμο του.

Έπάσχιζε νά της μιλήση και δέν μπορούσε. Έτρεμε σαν τó ψάρι, — έτρέμανε όλοι τους.

— Αϊ, φωνάζει ο γιατρός από μέσα: τί κάνατε; πώς δέν μπαίνετε μέσα;

Ο Ζάνος ζυπνάζει άπ' τώνειρό του, γυρίζει προς τή μάνα του, και τή βλέπει καταδακρυσμένη, — άπ' τή χαρά της. Μπαίνουν μέσα: ο Κομνηνός τρέχει νά φιλήση τó χέρι του γέρου του, κ' έστερα άγκαλιάζει και τή — Μικρούλα!

Μ' αυτό τó άγκαλιάσμα άνοιξε ο ούρανός και του έδειξε τή σωστή αλήθεια του Ζάνου! Η' μικρούλα λοιπόν δέν ήτανε άλλη παρά ή Χρυσούλα! Έμεινε άκαλος, ξερός, τόν επ'ηρο ένα σύννεφο κ' έφυγε, δέν έξοῦσε στην κόσμου.

— Τώρα πές μου, παιδί μου, αν αγαπάς τó Θεό, ήτανε τάχα μέσα στί νού σου ώμορφώτοση ή μικρούλα σου; του λέγει ή Χαρίσαινα μ' ένα χαμόγελο γεμάτο άνησυχία.

Ο Ζάνος εκτάλαβε άμέσως τή μάνα του, και τó κακό πού την εδασάνιζε. Μιά στιγμή άγωνία, και πέρασαν όλα. Η' μικρούλα δέν μπορούσε νάνε πειθ ώμορφη, πειθ γλυκειά άπ' την κόρη πού χαμογελοῦσε μπροστά του. Έπειτα τά γράμμακα εκείνα ποιός τάγραψε; Η' Χρυσούλα. Αυτή λοιπόν ήτανε ή Μικρούλα, αυτή ήτανε ή ψυχή πού τόν εμάγευε τόσα χρόνια.

— Έχεις δικαιο μητέρα, έψιθύρισε, έχεις δικαιο. Είναι άγγελος, είναι ή μικρούλα μου. Και την έφίλησε στό μέτωπο: τó φίλημα εκείνο ήταν ο άρραθωνάς τους.

— Αϊ, παιδιά μου, λέγει ο γέρο Βερνίκης, καθήσατε τώρα νά ησυχάσετε λιγάκι: βλέπετε όλα τελειώσανε κατ' εύχ'η. Τίποτε δέν σας έμποδίσει νά γενήτε τó πειθ καλότυχο ζευγάρι του κόσμου. Τά χτήματα είναι δικά σας. Ο Κομνηνός θά σας τά βάλη τώρα όλα σέ τάξι. Αυτός λέει θ' αγοράση άλλα δικά του. Πολύ καλά, ήμποτες νά ζήσουμε νά τó δοῦμε κι' αυτό. Ένα πράμμα μονάχα φοβούμαι, Ζάνε μου, πώς δέν θάχης πολύ ήσυχία για τες πρώτες χαρές της αγάπης, γιατί όλο μας τó χωριό πάγει ν' αποθάνη άπ' τήν άρρώστια. Και δέν είναι κανέναν γιατρός τώρα εκτός ένας κομπογιαννίτης. Ο γάμος την Κυριακή, αϊ; τί λέτε, Κυρά Χαρίσαινα;

Έσυμφωνηθήκανε όλα, έγεινε ο γάμος, και τή Βιβλιοθήκη του Ζάνου στολίζονε τώρα τρία λαμπρά χρυσοδομένα βιβλία. Τόμος πρώτος, τά γράμμακα της Χρυσούλας, Τόμος δεύτερος, τó ήμερολόγιό του, και Τόμος τρίτος, λευκός άγραφος σαν τες άθωες καρδιές τους, πού θά γραφ'η μιαν ήμέρα ή ιστορία της καλοτυχίας και της άληθινής αγάπης. ΛΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Οι κάτωθι χαριέστατοι στίχοι άνεγνωθήσαν πρό τινων έτών εν άθηναϊκή αίθούση. Φίλος της Έστίας άποστέλλει νυν αντίγραφον αυτών, τó όποϊον εύχαριστώσ δημοσιεύομεν. Είναι γνωστόν ότι ο κ. Άναγνωστάκης, αν δέν δημοσιεύη στίχους, έγγραφεν όμως και γράφει, διδομένης εύκαιρίας. Αυτού δε οι στίχοι άδιακρίτως πως δημοσιεύομενοι προδίδουσι την σιγουρηκήν δεξιότητα και πείραν αυτου. Θα η' ήγόμεθα εκ τούτων παρακινούμενος ο γράφας νά δημοσιεύη επί τέλους και τó μακρότερον και τελευταίον φιλόλογικόν έργον του, την έμμετρον μεταφράσαν τής Μαρίας Στρώαριτ, ην από τόσων έτών ζηλούτως κρύπτει εν τῷ χαρτοφυλακίω του. Σ. τ. Ε.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΙΗΤΙΚΗΝ ΕΣΠΕΡΙΔΑ
της Κυρίας Β'

Έν πρώτοις σās εύχαριστό: δέν τώλπιζα μ'ά τó Χριστό ποτέ μου 'ε τά γεόματα νά κάμω πάλι μιá βραδειά μ'ετ'όσο έξυπνά παιδιά ποιητικά πειράματα.

Είς τέτοιαις ώραις εύτυχής της μαρμαμένης μου ψυχής είν' ή χαρά κοληπτική, είν' ή νεότης σπλάγχχνική, καλόκαρδη γειτόνισσα.

Έτσι τó φύλλο τó ξερό από μπουκέτο δοσοερό λίγο νερό δανεϊζεται, και γένοι πάλι μιá ματιά 'ε την άγκαλιά του την πλατείτ τó ρόδο και όροσίζεται.

Και τώρα πρέπει καθαρό, καθώς επροόταξ' ή κερά, νά σās εϊπώ πως γίνεται κ' είν' άλλα μάτια γαλανά, κ' είν' άλλα τόσο μελανά: Άκούσθε και κρίνετε.

Αυτά τά πράγματα, θαροῶ, είν' άπ' εκείνο τόν καιρό, πού ο κόσμος έγγεννήθηκε: όταν ο Πλάστης μιá φορά σαβάτω βοῶδιν 'ε τά γερά 'εσπλάσθη κ' εκοιμήθηκε.

Έδιώξε τ' άστρα της Αύγης κ' επέσαν όλα κατὰ γης άπ' τó γαλάτιο δωμά του, και λέγγουε ήλαροῦ φώτος είχε τά μάτια της Νυκτός, πού άγκάλιαζε 'ε τó στρώμα του.

Έκτοτ' έμοίρασε τή γή με τά σοφά του προσταγή: δε δυό μεγάλα κομμάτα, και βασίλευον λατρευτά ποτε τά μάτια τ' άνοκτιά, ποτε τά μαύρα χρώματα.

Έκείνα λαμποῦν και 'μολόν και σε κιντάρουν κα' γελοῦν: μαζί τών χορταρέετε. Αϊ τ'ά δε 'βγάσκον τίμιοῦνά, μ'ά σου λιγόνου την καρδιά κ' ή γλώσσά σου 'υπερδύεται.

A. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ.

ΙΕΡΑΚΟΘΗΡΙΑ
Εικόνα Κοκιά

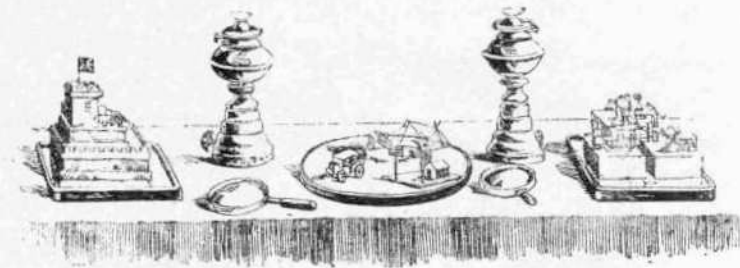
ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΨΥΛΛΩΝ

Εἶνε γνωστὸν ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν ζῴων ἐξημε-
ροῦμενα καὶ ἐκγυμναζόμενα χρησιμεύουσι πρὸς
ἐκτέλεσιν ποικιλωτάτων γυμνασμάτων καὶ παι-
γνίων εἰς ἵπποδρόμια καὶ θέατρα. Εἰς ἄγγλος και-
νοτομῶν ἐχρησιμοποίησε πρὸς τοῦτο . . . τοὺς
ψύλλους. Φυσικὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκτελέσωσιν
οἱ μικροσκοπικοὶ ψύλλοι τὰ γυμνάσματα καὶ τὰ
παίγνια τῶν ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν θεατῶν. Εἰς
μόνος δύναται νὰ τοὺς παρατηρήσῃ διὰ τοῦ μι-
κροσκοπίου, προσελθὼν τὸν ὀφθαλμὸν του εἰς τὸν
σπῆκον.

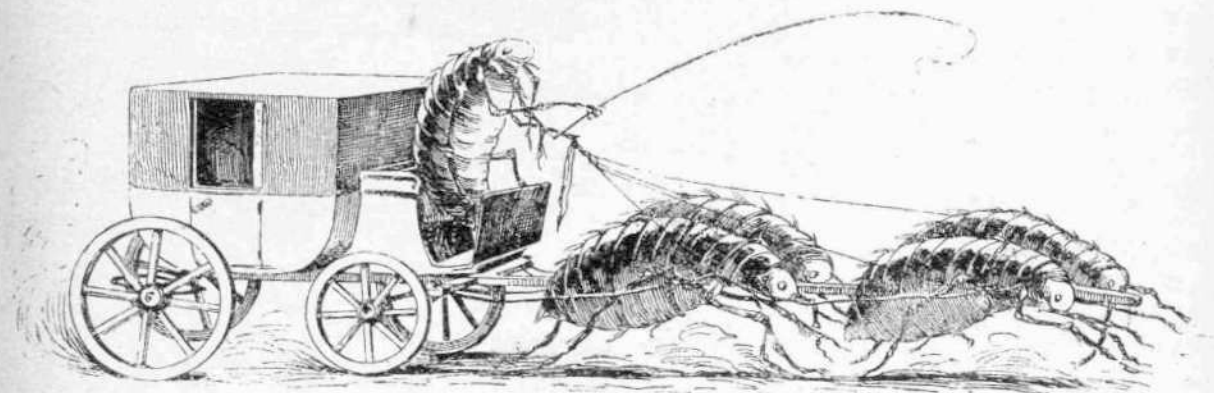
Ἐκεῖ λοιπὸν βλέπει ζωντανὰ καὶ κινούμενα

ὅλα τὰ θαύματα αὐτά, τὰ ὅποια δεικνύει ἡ κά-
τωθεν δημοσιευομένη σειρὰ εἰκόνων, ἀναπαριστώ-
σα τοὺς ψύλλους καὶ τὰς λοιπὰς ἀποσκευὰς αὐτῶν
εἰς ὅσον μέγεθος φαίνονται διὰ τοῦ μικροσκο-
πίου.

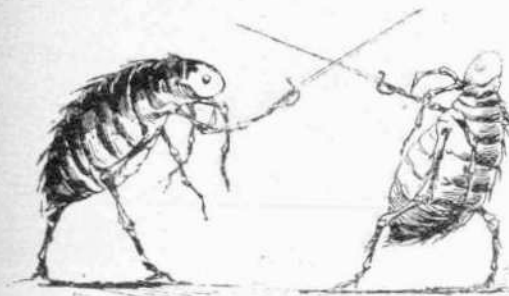
Ἄλλ' ὅ,τι θαυμάζει τις δὲν εἶνε βέβαια τῶν
ψύλλων ἡ τέχνη, οἷτινες προσδεδεμένοι ἢ καταλ-
λήλως προσκεκολλημένοι ἐκτελοῦσιν ἔργα ἥμισυ
πρόσφορα εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ὑπομονὴ
τοῦ ἀνθρώπου τοῦ καταναλώσαντος τόσον χρόνον
εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ σύνθεσιν τοιοῦτου λεπτε-
πιλέπτου ὀλικοῦ.

Τὸ μικροσκόπιον τῶν ψύλλων.

Τέθριππος ἄμαξα ψύλλων.

Ψύλλοι ξιφομαχοῦντες.

Ψύλλος ἀγοινοβάτης.

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ ΕΥΡΗΜΑ

Έν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ ἀνεκαλύφθη γεγραμμένη ἐπὶ παπύρων ἀγορασθέντων πρό τινας ἐν Αἰγύπτῳ ἢ περὶ πολιτείας τῶν Ἀθηναίων πραγματεία τοῦ Ἀριστοτέλους, ἣτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπολεσθεῖσα. Περὶ τῆς ἀξίας τοῦ πολυτίμου εὐρήματος καὶ λεπτομερέστερον περὶ τῶν κατ' αὐτὸ προσεχῶς.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΟΝ ΤΗΛΕΒΟΛΟΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κατασκευασθέντων μέχρι σήμερον τηλεβόλων εἶνε τὸ ἐσχάτως περατωθὲν εἰς τὰ καταστήματα Κρούπ, κατὰ παραγγελίαν τῆς Ῥωσικῆς Κυβερνήσεως. Εἶνε ἐκ χυτοῦ χάλυβος, ἔχει διάμετρον, τεσσαράκοντα ἑκατοστομέτρων, καὶ δώδεκα μέτρων μήκος. Τὸ βάρος του ἀνέρχεται εἰς 235 τόνους. Γενομένων δοκιμῶν, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ σφαῖρα αὐτοῦ διαπερᾶ πλάκα 60 ἑκατοστομέτρων πάχους, μεθ' ὃ τὴν ἀκόμη διατηρεῖ δύναμιν ὥστε προχωρεῖ καὶ καταπίπτει 1,200 μέτρα μακρότερον. Ἐκάστη τῶν βολῶν τοῦ τηλεβόλου τούτου στοιχίζει 7,500 φράγκων!

ΧΡΥΣΟΦΟΡΟΣ ΡΑΒΔΟΣ

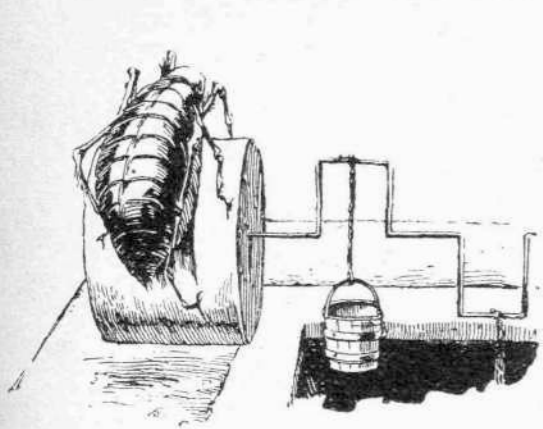
Ἡ βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας ἐχάρισεν εἰς τὸν Πάππαν κατὰ τὸ νέον ἔτος ἀπλὴν βακτηρίαν. Ταύτην ἐπέδωκεν εἰς τὸν Ἅγιον Πατέρα ὁ παρὰ τῷ Βατικανῷ πρεσβευτὴς τῆς Ἰσπανικῆς μεγαλειότητος μετὰ τὴν παράκλησιν νὰ τὴν μεταχειρίζεται εἰς τοὺς περιτάτους του. Μόλις ἤγγισε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς ὁ Λέων ΙΓ' καὶ βροχὴ χρυσῶν νομισμάτων ἐξεγύθη εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. Τὸ χρονικὸν δὲν ἀναφέρει ἂν ὁ Πάππας ἠσθάνθη εὐχάριστον ἢ δυσάρεστον ἐκπληξὴν ἐπὶ τῷ συμβάντι.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΡΙΑ

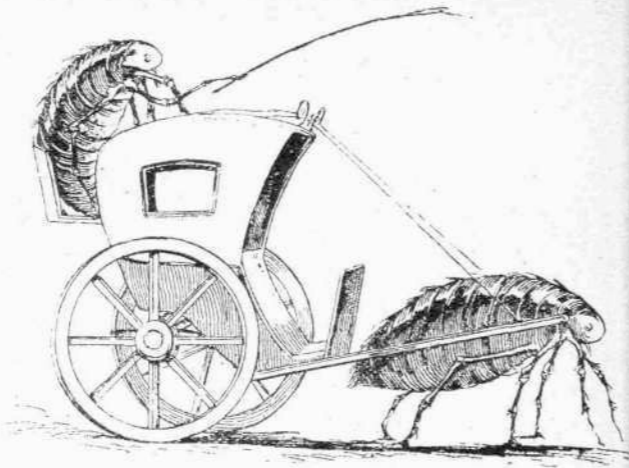
Ὀνομάζεται Σέλδον καὶ ἀναχωρεῖ τὸν προσεχῆ μῆνα ἐκ Νέας Ὑόρκης κατευθυνομένη εἰς Ζανζιβάρ, ὁπόθεν διὰ τῆς Μοζανθίκης θὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς. Σκοπὸς τῆς περιηγήσεως τῆς εἶνε ἰδίᾳ ἡ μελέτη τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου τῶν ἀγρίων. Μεταξὺ τῶν ἀποσκευῶν τῆς φέρει καὶ φωνογράφον ὅπως ἀποταμιεύσῃ διαφόρους λαλιάς. Ἡ ἀκολουθία αὐτῆς θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ γυναῖκας ἀφρικανίδας, ἴσως δὲ προσλάβῃ καὶ ἄνδρας τινὰς πρὸς φρουρὰν.

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΟΥΜΠΕΜΠΕΛ

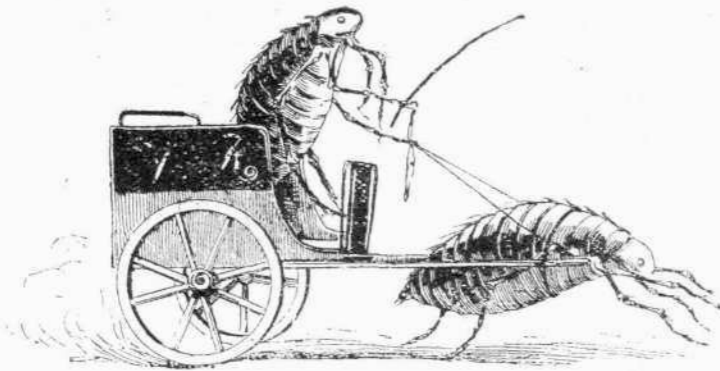
Ὁ ἐρημίτης τοῦ Βαουμπέμπελ ἐπὶ τῆς Βορείου Θαλάσσης ἔχει μακρὰν τοῦ Κιέλου ἀπέθανεν. Ἄλλὰ τί εἶνε αὐτὸς ὁ Ἐρημίτης τοῦ Βουμπέμπελ; Εἶνε ἄνθρωπος τὸσον παράδοξος, ὥστε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸν γνωρίσωμεν. Κατασκευάσας τὸ οἰκημῆμα του ἰδιοχειρῶς ἐξῆ ὅλως μόνος ἐντὸς αὐτοῦ, εἰς ὃ προσέθηκε καὶ μύλον, διὰ ν' ἀλέθῃ ὁ ἴδιος τὸν σίτον του. Εὐλαβέστατος ὢν διήρχετο τὰς ὥρας τῆς ἀργίας του μελετῶν τὰς γραφάς. Ἐτήρει αὐστηρῶς τὴν ἀργίαν τῆς Κυριακῆς καὶ τῶν ἑορτασίμων ἡμερῶν, καὶ ἐτρέφετο ἀπο-

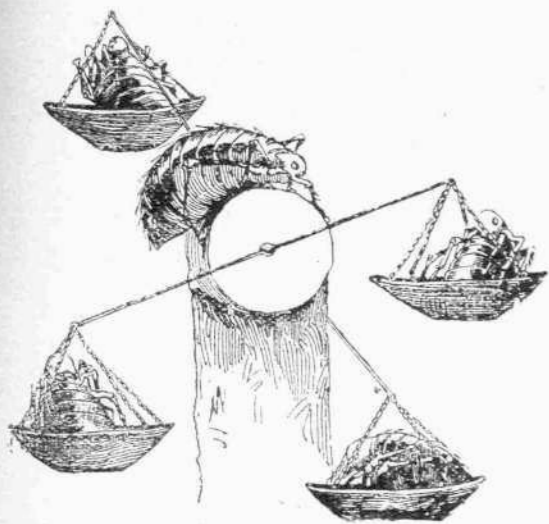
Ψύλλος ἀντλῶν ὕδωρ.

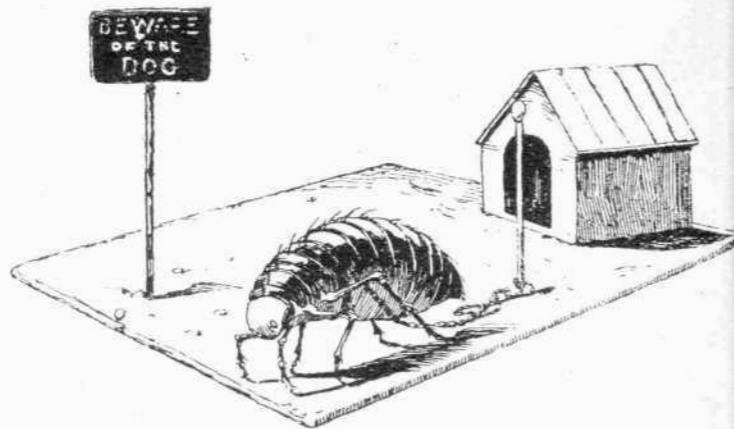
Ἀμάξιον ψύλλων.

Φορητὸν ἀμάξιον ψύλλων.

Ψύλλοι ἀλέθοντες.

Ψύλλος μολοσσός.

κλειστικῶς μετὰ χόρτα ὡμά. Τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του τὸ ἐκκρεμὲς ὄρολόγιόν του ἐσταμάτησε, καὶ τὸ μικρὸν του ὄργανον τὸ συνοδεῖον τοὺς θρησκευτικούς ψαλμούς του δὲν ἤκούσθη. Ὁ Χᾶνς Πέτερ Πέτερσων, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος, ἐλάμβανε πλεῖστα βοθηήματα. Ἐν τῇ οἰκίᾳ του εὐρέθη σωρεῖα φιαλῶν οἴνου. Χρήματα ὅμως δὲν εὐρέθησαν. Ἴσως ὁ μακαρίτης τὰ ἐχρησιμοποίησε πρὸς πλήρωσιν τῶν φιαλῶν του.

ΕΞΟΔΑ ΧΙΟΝΟΣ

Ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου ἀπασχολεῖ νῦν διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν χιόνων ἐκ τῶν ὁδῶν 9,000 ἐργάτας, ὧν οἱ 5,000 μισθοδοτοῦνται ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου οἱ δὲ λοιποὶ ὑπὸ τῶν ἵπποσιδηροδρομικῶν ἐταιριῶν. 1,000 μεγάλοι ἀμάξια χιόνος ἀποκομίζονται καθ' ἡμέραν, ἢ δὲ δαπάνη τῆς ἐργασίας ταύτης στοιχίζει καθημερινῶς περὶ τὰς 24,000 μάρκας. Ἡ μεγάλη χιών τῶν Χριστουγέννων ἐστοίχισεν εἰς τὸ Βερολίνον 160,000 μάρκας ἢτοι 250,000 δραχμάς.

ΦΥΤΟΦΑΓΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟΣ

Ὁ μυθιστοριογράφος Σαδιὲ Μαρμιέ, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἄγει τὸ ὄγδοηκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ ἐν τούτοις εἶνε εἰς τῶν ἀκμαιοτέρων ἀκαδημαϊκῶν.

Ἀπὸ ἐξαετίας ἤδη ὁ Μαρμιέ δὲν τρώγει πρῶτος κρέας. Τὸ πρῶτόν του πρόγευμα ἀποτελεῖ κύπελλον θερμοῦ γάλακτος· εἰς τὰς ἑνδεκα δευτέρον πρόγευμα ἐξ αὐγῶν βραστῶν ἢ τηγαυιτῶν· κατὰ τὸ δεῖπνον, ἐλαφρὸς ζωμὸς καὶ πινάκιον χορταρικῶν. Ἐνίοτε τρώγει καὶ κανένα ἰχθύον. Οἶνον δὲν πίνει ποσῶς, οὔτε ἄλλο τι ποτόν.

Ἐπάρχουσι τινες οἱ διισχυριζόμενοι ὅτι ἡ φυτοφαγία εἶνε διὰ τὸν στόμαχον καταστρεπτική.

Ὁ Μαρμιέ φρονεῖ τὸ ἐναντίον, καὶ, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῆς ὑγείας του, δὲν ἔχει ἄδικον.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΨΥΧΟΥΣ

Τὸ δριμύ ψυχρὸς τοῦ φστεινοῦ χειμῶνος ἐνθυμιζει ἐν παλαιῶν γαστρικῶν ἀνέκδοτον:

Κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἐρρίκου Δ' τῆς Γαλλίας εἰς χειμῶν ὑπῆρξεν ἐκπᾶκτως δριμύς. Ὁ βασιλεὺς κατὰ τινα παγερὰν ἡμέραν ἐξῆλθεν ἐφ' ἀμάξης εἰς περίπατον. Εἰς τὸ ἄκρον ὁδοῦ τινος βλέπει νέον γασκόνον, ὁ ὁποῖος ἐπεριπάτει ἀμέριμνος φορῶν ἐλαφρότατα βαμβακερὰ ἐνδύματα.

Ὁ βασιλεὺς σταματᾷ τὴν ἀμάξαν καὶ τὸν ἐρωτᾷ μετ' ἀπορίας:

— Ἐσὺ δὲν κρυώνεις;

— Ὁχι, Μεγαλειότατε.

— Πῶς γίνεται; Ἐσὺ μετὰ τὸσον ἐλαφρὰ ρούχα δὲν κρυώνεις; ἐγὼ τὸσον βαρεῖα ἐνδυμένος ξεπαγιάζω.

— Μεγαλειότατε, ἂν ἐκάμαντε σὰν ἐμένα, δὲν θὰ ἐκρυώνετε καθόλου.

— Τί νὰ κάμω λοιπόν;

— Ἄν φορέσετε ὅλα σας τὰ ρούχα, ὅσα ἔχετε, ὅπως τὰ φορῶ ἐγώ, σὰς βεβαιῶνω πῶς δὲν θὰ κρυώνετε.

Ὁ βασιλεὺς εὗρε πολὺ ἐρῆθην τὴν ἀπάντησιν καὶ

του. Ἐν τούτοις ἄλλαι εἰδήσεις ἐκ Βερολίνου ἀγγέλλουσι τὴν διὰ κοχίνης ἐντελῆ θεραπείαν τριῶν φθισικῶν.

~~~~ Δι' ἑκκατὸν εἰρημερίδες δημοσιεύουσι τὸν ἐξῆς συγκριτικὸν πίνακα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου Γαλλίας καὶ Γερμανίας καὶ δὲν ἀποκρύπτουσι τὴν ἀνησυχίαν αὐτῶν ἐπὶ τῇ γιγαντιαίᾳ προόδῳ τῆς Γερμανίας. Ἡ ἐξαγωγή αὐτῆς κατὰ τὸ 1860 ἦτο 1875 ἑκατομμυρίων φράγκων, ὅτε ἡ Γαλλία ἐξῆγε 2277 ἑκατομμύρια. Κατὰ δὲ τὸ 1888 ἡ Γερμανία ἔφθασεν εἰς 4191 ἑκατομμύρια, ἐνῶ ἡ Γαλλία ἐστάθη εἰς τὰ 3246 ἑκατομμύρια. Ἀμφότερα ὅμως τὰ ἐμπορικὰ ταῦτα ἔθνη υπερβαίνει ἡ Μεγάλη Βρετανία διὰ τῶν 6410 ἑκατομμυρίων τῆς ἐξαγωγῆς τῆς.

~~~~ Μεγάλῃς ἀξίας καλλιτεχνικῶν ἔργων ἀπεστάλη ἐσχάτως ἐκ Βολωνίας εἰς Γερμανίαν, εἰκῶν τοῦ Ῥέμβραντ ὀκτακασί, ἡ *Βασίλισσα τοῦ Σαβῶ*. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἀπὸ 70 ἐτῶν ἀνήκειν εἰς τὴν πινακοθήκην τοῦ ἀπαθανόντος ζωγράφου Φραγκίσκου Τοζέλλη καὶ ἡγοράσθη ὑπὸ βιβλιοπώλου τινὸς ἐν Ὀλδεδμβούργῳ.

~~~~ Ἐν Βερολίῳ θὰ παρασταθῇ προσεχῶς νέον δράμα τοῦ Παύλου Χάρζε ἐμμετρον ἐπιγραφόμενον: *Οἱ κακοὶ ἀδελφοί*, καὶ τοῦ ὁποῦν τὸ θέμα εἶνε τοιοῦτο: Οἱ κακοὶ ἀδελφοὶ εἶνε υἱοὶ τοῦ Σατανᾶ καὶ στέλλονται εἰς τὴν γῆν, ὅπως δι' ἄλων τῶν ἀπατηλῶν τεγνασματῶν ἀποπλανήσωσιν ἐνάρετόν τινα γυναῖκα. Τὸ δράμα τελειώνει διὰ τοῦ θριάμβου τῆς γυναικείας ἀρετῆς.

~~~~ Ἀπέθανεν ἐν Βερολίῳ υπερῆδομηκοντούτης τὴν ἡλικίαν ὁ Ῥουδὸρφος Λαιθενστάιν, εἰς ἐκ τῶν τριῶν ἰδρυτῶν τῆς διασημοῦ πολιτικοσατυρικής ἐφημερίδος *Kladderadatsch*.

~~~~ Τρία ἀγγέλματα ἀκεφάλᾳ ἀνευρέθησαν ἐν τῷ ἐνταῦθα ἀνατορικῷ κήπῳ, γενομένης ἀνασκαφῆς πρὸς τὴν ἀνατολικὴν αὐτοῦ πλευρᾶν, ἐνθα ἀνεγείρεται πλυντήριον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γ.Ι. Παπαδοπούλου, προέδρου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μουσικοῦ συλλόγου Ὁρφέως Συμβολαί εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ἄχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἀμύχαντες ἐπιφανέστεροι μελωδοὶ, ὕμνογράφοι, μουσικοὶ καὶ μουσικολόγοι. Ἐν Ἀθῆναις (τυπογρ. Κουσουλίνου καὶ Ἀθανασιάδου) 1890 σ. λβ' — 574. 8ον.

Τὸ ζήτημα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι μόνον καλλιθεησίας ζήτημα, οὔτε ἀποκλειστικῶς κρέμαται τοῦτο ἀπὸ τῆς τηρήσεως ἢ μὴ τηρήσεως τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ πατροπαράδοτως ὡς πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς τῆς λατρείας τύπους ἀνέκλιθεν κειμένον. ἔχει καὶ ἄλλην σημασίαν, ἡ ὅποια καθ' ἡμᾶς πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἴσου τοῦλάχιστον βάρους καὶ πρὸς τὴν ποιητὴν παρὰ τῷ ἡμετέρῳ λαῷ κατὰ πάντα τρόπον ἀνάπτυξιν τοῦ αἰσθητικῶς τοῦ καλοῦ καὶ πρὸς τὴν εὐλαδίᾳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων τηρήσιν. Εἶναι δηλαδὴ πλείστου λόγου ἄξιον νὰ ἐξετασθῇ πρὸ πάσης ἀποτόμου μεταβολῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς. ἂν καὶ κατὰ πόσον αὕτη σχετίζεται ὄχι μόνον πρὸς τὴν βυζαντινὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, τοῦτο δὲ δὲν ἔχει ἀκόμη ἰκανῶς ἐξετασθῆ ὑπὸ ἀνδρῶν ἀρμοδίων πρὸς τὸ ἔργον. Πιστεύομεν ὅτι τὸ ἀγγελλόμενον βιβλίον εἶναι τῷ ὄντι συμβολαί εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἢς ἡ ἀληθὴς καὶ ἀκριβὴς γνώσις πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς κατ' ἐπιστημὴν ἐξετάσεως τῆς οὐσίας τοῦ πράγματος.

X*

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΧΑΡΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Ποῖον πρῶγμα δὲν κρούπεται ;
- Ποῖος καθρέπτης οἶος ἀρέσει ;
- Εἰς τί συνίσταται ἡ δύναμις τοῦ χαρακτῆρος ;
- Τί παράγει περιοδωτέραν θερμότητα ;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- 'Ερ. Διὰ τί ἐπλάσθησαν τὰ μάτια ;
- 'Απ. Διὰ νὰ τὰ βλέπωμεν.
- 'Ερ. Ποῖον ἐγκλημα δὲν τιμωρεῖ ὁ νόμος ;
- 'Απ. Τὴν αὐτοκτονίαν. Δρόκωρ.

Γιὰ πές μου ἂν δὲν ἦσο σὺ τί ἤθελες νὰ ἦσο ;
Νὰ εἶμ' ἐκεῖνη π' ἀγαπῶ κ' ἐμένα ν' ἀγαπήσω.
Κοροδαλός.

- 'Ερ. Ποῖον ἐγκλημα δὲν τιμωρεῖ ὁ νόμος ;
- 'Απ. Τὴν ἀπιστίαν. Ξανθῆ.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΑ

* * * *Κυρία μεταφράστρια*, ἐλάβομεν τὸ σονέττον τοῦ Ponsard τὸ ἐκ τῶν ἄρτι εὑρεθέντων ἀνεκδότων ποιημάτων του. Βεβαίως εἶνε χαριέστατον, ἀλλ' ἡ μετάφρασις σας δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποδώσῃ τὴν χάριν τοῦ πρωτοτύπου. Ὁμολογοῦμεν πρὸς ἰκανοποίησιν σας ὅτι τὸ πρῶγμα δὲν ἦτο εὐκόλον καὶ ὅτι ἡ μετάφρασις σας, ἂν δὲν ἐκρίθη ἀξία δημοσιεύσεως, δὲν εἶνε ὅμως καὶ ἐντελὴς ἀποτυχία. Μάλιστα τὸ πρῶτον τετράστιχον ἀποδόθη πολὺ καλῶς. Πρὸς χάριν σας παραθέτομεν τοὺς γαλλικοὺς στίχους. Τίχα θὰ εὑρεθῇ ἄλλος δεξιότερος μεταφραστῆς ; Ἀμφιβάλλομεν.

C'était au mois de mai, toujours au mois de mai :
Ce mois dans tous mes mois sera mon bien aimé.
Vous vintes vers le bord du lit où je repose,
Un sourire à la bouche, à la main une rose.

Ainsi j'eus un réveil doublement parfumé :
Et les premiers objets que mon regard charmé
Cueillit, en vous voyant, dans mon logis morose,
Furent la fleur rosée et le sourire rose.

Le printemps dans sa fleur, la fleur dans sa beauté,
Deux printemps, unissant leur fraîcheur différente,
Transformaient mon esprit en jardin enchanté.

Mais le printemps a fui. De la branche odorante
Un par un sont tombés tous les boutons vermeils.
Ainsi font mes espoirs à ces boutons pareils.

* * * *Κύριε Jac*, δὲν εἶνε δυστυχῶς ἄξια δημοσιεύσεως τὰ περὶ Ἀθηνῶν μυσιστορημάτων ἐπιστελλόμενα. Ἐν μέρει εἶνε ὀρθά, ἀλλ' ἀκατάσκευα καὶ ἀσυνάρτητα ἐν τῷ συνόλῳ ἀνεπαρκέστατα δ' ἄλλως ἐν σχέσει πρὸς τὸ σπουδαῖον φιλολογικὸν καὶ καλλιθεητικὸν ζήτημα εἰς ὃ ἀναρέονται. Νομίζομεν ὅτι τὰ ἦθη τῶν Ἀθηνῶν εἶνε κατὰ τοῦτο διάφορα τῶν ἐπαρχιακῶν ἡθῶν ὅτι ἐν Ἀθῆναις ἐπέργεται σύγκρουσις τις καὶ σύγχυσις ὡς ἐκ τῆς συρροῆς ἴσα ἴσα ἀνθρώπων πολλῶν καὶ διαφόρων ἡθῶν. Τὰ καθ' ἑκάστα ἐπαρχιακὰ ἦθη εἶνε ἀπλούστερα, ὀμαλώτερα καὶ πολὺ εὐκολώτερα ἢ περιγραφῆ ἐπαρχιακοῦ βίου. Διὰ τὴν περιγραφὴν τῆς ἀθηναϊκῆς ζωῆς χρειάζεται ἰσχυρότερα ἀντιλήψις καὶ μακροτέρη μελέτη καὶ τεχνικώτερα ἐκτέλεσις. Ὁ γράφων ἀθηναϊκὸν μυσιστορημα ὁμοιάζει μουσικὸν συνθέτοντα ὄχι δι' ἐν ἡ δύο ὁμοειδῆ ὄργανα ἀλλὰ δι' ὀλόκληρον ὄργανον παντοειδῶν ὀργάνων.